

[Knud Nielsen.]

kan nemlig ikke gennemføres en effektiv studieplanlægning, før de uddannelsessøgende er sikret dækning af deres leveomkostninger under studierne.

Med hensyn til kontrol med studieaktiviteten, som enkelte har været inde på, er jeg enig i, at en sådan er nødvendig og naturlig, når det offentlige dækker en væsentlig del af omkostningerne.

Jeg synes også, at når man diskuterer uddannelsesstøtte, og hvad f. eks. en fuld stipendieordning vil koste det offentlige, og om vi har råd til det, er det relevant at se på, hvilke direkte offentlige omkostninger pr. kandidat der i øjeblikket er forbundet med de forskellige højere uddannelser. Jeg vil her nævne 5 af de dyreste. Det er efter standarden i 1965-66, og de tal, jeg opgiver, er i 1965-priser. Det kostede det offentlige at uddanne en dyrlæge 356.000 kr.; det regner man med hurtigt kommer op på 1/2 mill. kr. For en kandidat fra det matematisk-naturvidenskabelige fakultet var beløbet 257.000 kr.; det regner man med kommer op på 345.000 kr. For en læge var det 171.000 kr.; det regner man med kommer op på 258.000 kr. For kandidater fra Danmarks tekniske højskole var det 229.000 kr.; det kommer op på 252.000 kr., og for tandlæger 169.000 kr., det kommer op på 219.000 kr. Det er stadig væk alt sammen i 1965-priser. Det vil altså sige, at samfundets omkostninger ved uddannelsen af en dyrlæge i en overskuelig fremtid vil være 1/2 mill. kr. og af en læge godt og vel 1/4 mill. kr. Hvis man antager, at man går ind for fuld stipendiestøtte, vil den for en dyrlægestuderende måske koste 80.000 kr. og for en lægestuderende måske 100.000 kr. Det er i sig selv ret store beløb, men set i forhold til, hvad disse uddannelser i dag allerede koster det offentlige, er det små beløb.

Det giver mig anledning til at stille det spørgsmål: hvor længe vil en meget stor befolkningsgruppe være med til via skatterne at finansiere disse kæmpemæssige omkostninger ved uddannelser, som deres egne børn og unge kun har en 10 pct.s chance for at få andel i? Jeg synes, man også skal betragte sagen under den synsvinkel, når vi diskuterer stipendiestøtte.

Jeg omtalte i mit første indlæg heroppe-

fra ganske kort ungdomsoprøret. Undervisningsministeren har senere været inde på det, og hr. Niels Jørgen Nielsen har været inde på det. Det er jo efterhånden sådan, at mange mennesker føler en slags lede, når de hører det ord. Nu kan man spørge om, hvad det skyldes. Det skyldes efter min opfattelse, at pressen og TV ved at trække nogle få helt negative, golde og fantasi-forladte provoer frem i forgrunden har givet et helt skævt billede af forholdene. Jeg tænker bl. a. på den fjernsynsudsendelse, hvor 3 medlemmer af dette ting diskuterede eller var sat til at diskutere med 3 såkaldte repræsentanter for ungdomsoprøret. Hr. Niels Jørgen Nielsen har her i dag reklameret for den ene af dem. Derved er der skabt et meget uheldigt image, kan man sige, af ungdomsoprøret, og hele den reformbevægelse, som ungdomsoprøret repræsenterer, er blevet lagt for had.

Når vi nu taler om uddannelsesløn, er der mange mennesker, der siger: skal vi nu også til at betale disse langhårede, usoignerede og hashrygende provoer for at gå og drive tiden væk? Jeg mener, at presse og fjernsyn har forvaltet deres opgave meget dårligt på det område, og at disse fyre, som man gang på gang har trukket frem i fokus, ikke repræsenterer de uddannelsessøgende. Jeg vil tro, at de kun udgør nogle få promille af de uddannelsessøgende. De er sig selv, og de repræsenterer kun sig selv, og når statsministeren for nogen tid siden betegnede denne forsvindende lille gruppe med udtrykket „uartikulerede hyl i junglen“, kan jeg erklære mig helt enig med ham.

Men tilbage har vi det egentlige ungdomsoprør eller ungdommens reformbevægelse, om man vil, og bag det står det store flertal af hårdtarbejdende og seriøse uddannelsessøgende og andre unge, som er utilfredse med stivheden og trægheden og konservatismen i såvel uddannelsessystemet som samfundssystemet, og som gennem deres organisationer — jeg tænker her både på de uddannelsessøgendes organisationer og på de politiske ungdomsorganisationer — giver udtryk for deres kritik af de bestående forhold og gør det på en både sober og dygtig måde. Den kritik og den inspiration, der ligger heri, har vi brug for i vore bestræbelser for at gennemføre de nødvendige reformer og gennemføre fuldt demokrati på alle